

**SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY XIV LICEUM
OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
IM. ZBIGNIEWA HERBERTA W LUBLINIE**

ROK SZKOLNY 2019/2020

WSTĘP:

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w **XIV Liceum Ogólnokształcącym im. Zbigniewa Herberta w Lublinie** został zbudowany w oparciu o diagnozę sytuacji oraz analizę potrzeb i problemów wychowawczych oraz środowiskowych całej społeczności szkolnej; uczniów, rodziców nauczycieli i pracowników szkoły. Dzięki takiej diagnozie zostały określone: misja szkoły, sylwetka absolwenta, a także zostały wyznaczone cele oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych w naszym liceum. Uczeń jest postrzegany w sposób holistyczny, w kategoriach jego podmiotowości, godności, wolności, niepowtarzalności, konkretnych praw i obowiązków. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów młodzieży. Oznacza to wspomaganie rozwoju osobowego ucznia we wszystkich sferach:

- 1. fizycznej (rozwój biologiczny),**
- 2. psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny),**
- 3. społecznej (konstruktywne role społeczne) ,**
- 4. duchowej (rozwój moralny, system wartości, poczucie sensu życia).**

Nauczyciele w zakresie wychowania pełnią funkcję wspomagającą i uzupełniającą w stosunku do rodziców.

Do naszego liceum uczęszczają uczniowie z różnych dzielnic Lublina. Jest też spora część młodzieży dojeżdżających z innych miejscowości, w tym z rejonów wiejskich. Część młodzieży spoza Lublina mieszka na stancji lub w bursach szkolnych. Do szkoły uczęszczają zarówno uczniowie z ubogich rodzin, o bardzo niskich dochodach, jak i uczniowie z rodzin o średnim statusie materialnym. Podobnie zróżnicowany jest poziom wykształcenia, jak i status społeczny . Specyfika i nasilenie różnych sytuacji problemowych jest różnorodna, stąd istnieje zapotrzebowanie na działania wychowawcze i profilaktyczne.

Program wychowawczo-profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania oraz uwzględnia wymagania zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Diagnoza została przeprowadzona przy użyciu narzędzi badawczych:

- analizy wyników ankiet dotyczących problemów uczniów,
- analizy wyników ankiet dotyczących poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole,
- analizy wyników ankiet dla rodziców dotyczących ich oczekiwań od szkoły oraz ich potrzeb w zakresie umiejętności rodzicielskich,

- obserwacji uczniów na zajęciach dydaktycznych, wycieczkach, uroczystościach szkolnych, na korytarzach w trakcie przerw,
- analizy osiągnięć szkolnych uczniów,
- analizy wybranych dokumentów szkolnych: protokołów zespołów przedmiotowych, wychowawczych,
- analizy frekwencji uczniów

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę ustalono:

- w szkole panuje bezpieczna atmosfera i są stwarzane odpowiednie warunki do nauki i rozwoju,
- młodzież rozwija swoje zainteresowania: związane z edukacją wojskową, strzelectwem, sportami walki, sportem (piłka nożna, lekkoatletyka), wolontariatem
- oczekiwania uczniów wobec szkoły to: uzyskiwanie wsparcia w wyborze przyszłej drogi zawodowej związanej najczęściej z dalszym rozwijaniem pasji i zainteresowań w kierunku kariery wojskowej oraz dobre przygotowanie do matury, a także wsparcie w kształtowaniu właściwych postaw i zachowań społeczno – moralnych.
- rodzice uczniów oczekują od szkoły utrzymania bezpiecznej i przyjaznej atmosfery, dbałości o rozwój intelektualny, fizyczny i społeczny uczniów, a także przygotowania do wyboru dalszej ścieżki kariery, szczególnie związanej z wojskiem.
- w szkole nie wystąpiły zagrożenia związanych z używaniem środków psychoaktywnych, natomiast jest problem palenia papierosów (głównie elektronicznych).

Na podstawie powyższej diagnozy scharakteryzowano **czynniki ryzyka** występujące w środowisku szkolnym: niewystarczające kompetencje wychowawcze rodziców w obszarze dawania wsparcia swoim dzieciom oraz umiejętności wychowawczych, problemy niektórych uczniów z samodyscypliną wynikającą z braku kontroli (stancja, praca rodziców za granicą, trudna sytuacja rodzinna), uzależnienia- głównie od tytoniu.

Wśród **czynników chroniących** należy wymienić: utożsamianie się z misją szkoły, jej tradycjami i patronem, w większości silne więzi emocjonalne w rodzinie, wyznawanie wartości opartych na szacunku, tolerancji i patriotyzmie pozytywne postawy społecznego zaangażowania (wolontariat, koła zainteresowań), przestrzegania norm i zasad związanych z regulaminem klas wojskowych, dobra atmosfera w szkole i poczucie bezpieczeństwa, uwewnętrzniony szacunek do prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych, wrażliwość społeczna, umiejętność rozwiązywania problemów, poczucie własnej skuteczności,

Mocne strony szkoły:

bezpieczna i przyjazna atmosfera w szkole, wypełnianie konkretnych obowiązków wpływających z regulaminu klas wojskowych, duże zaangażowanie społeczne uczniów na rzecz szkoły i klasy, działania wychowawcze oparte na poszanowaniu godności drugiego człowieka, szacunku do tradycji, kształtowaniu postawy odpowiedzialności, sumienności, odwagi, patriotyzmu i życzliwości oraz tolerancji

Zdiagnozowane problemy występujące w szkole:

- wysoka absencja określonej grupy uczniów, wagary
- zagrożenia uzależnieniami: papierosy, dopalacze,
- zagrożenia uzależnieniami od Internetu, telefonu komórkowego, gier komputerowych,

- zagrożenia spowodowane niezdrowym stylem życia,
- zaobserwowano spadek poziomu kultury osobistej, agresja słowna,
- nieumiejętność radzenia sobie ze stresem,
- obniżenie motywacji do nauki

Ponadto, diagnoza została dokonana również w formie rozmów z rodzicami i nauczycielami, które miały na celu zdiagnozowanie zapotrzebowania na tematykę i działania wychowawcze i profilaktyczne na dany rok szkolny.

- skierowane do całej społeczności szkolnej (radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, opieranie się naciskom otoczenia, poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia)

-skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli oddziaływania dotyczące bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego (Plan szkolnych oddziaływań na rok 2019/2020)

oraz działania informacyjne :

- z uwzględnieniem edukacji prawnej, bezpieczeństwa w sieci, jak również informacji na temat skutków zachowań ryzykownych

I. PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.);

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;

- Konwencja Praw Dziecka z dnia 20 listopada 1989 roku, ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991 roku;

- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189);

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe, (Dz. U. z 2017 poz. 59);

- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487);

- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawie nieletnich;

- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957);- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 783);

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego;

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii;

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 roku w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej,

edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249);

-Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;

- Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy;

- Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych na lata 2016-2024 (załącznik do uchwały nr 208 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r.);

-Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego 2016-2020 (projekt rozporządzenia Rady Ministrów);

-Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (załącznik do uchwały nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r.);

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin;

- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin;

- Statut XIV Liceum Ogólnokształcącego w Lublinie.

II. MISJA SZKOŁY

Misją XIV Liceum Ogólnokształcącego im. Z. Herberta jest towarzyszenie młodemu człowiekowi w szczególnym okresie jego rozwoju, przede wszystkim poprzez przekazywanie wiedzy, pomocy uczniom i ich wspieraniu w pełnym rozwoju umiejętności, zdolności, predyspozycji, talentów i pasji, wychowanie w duchu patriotyzmu i poszanowania tradycji, przygotowanie do odbioru zjawisk współczesnej kultury oraz do życia w sferze osobistej i społecznej w harmonii ze środowiskiem naturalnym, z promowaniem zdrowego stylu życia. Stwarzamy uczniom warunki do harmonijnego rozwoju oraz chcemy przygotowywać naszych uczniów do sprostania wyzwaniom dorosłego życia i funkcjonowania w dynamicznie rozwijającym się świecie. Chcemy jednocześnie być szkołą innowacyjną i kreatywną. Przywiązujemy dużą wagę do wartości i zasad reprezentowanych przez patrona szkoły – Z. Herberta; min. uczciwość, wierność ogólnoludzkiemu, uniwersalnemu systemowi wartości, patriotyzm, umiłowanie piękna, tolerancja.

Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postaw odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

III. SYLWETKA ABSOLWENTA

Celem naszych działań wychowawczych i profilaktycznych jest wychowanie absolwenta, który:

- zna historię szkoły, życie i działalność patrona szkoły – Zbigniewa Herberta,

- zna wybitnych absolwentów szkoły, których ideały oraz życie mogą być dla niego wzorem do naśladowania,

- zna historię swojej „małej ojczyzny” czyli miasta i regionu oraz dziedzictwo kulturowe Polski, Europy i Świata,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji ,
- umie samodzielnie i krytycznie myśleć,
- ma swoją hierarchię wartości, umie odróżnić dobro od zła, potrafi oprzeć się presji rówieśników i negatywnym zachowaniom,
- zna dobrze przynajmniej jeden język,
- właściwie ocenia swoje możliwości i umiejętności,
- ma świadomość własnych praw i szanuje prawa innych,
- umie rozwiązywać problemy w sposób twórczy,
- planuje i organizuje swój rozwój intelektualny, duchowy i fizyczny,
- stale doskonali swoją osobowość,
- jest odpowiedzialny za środowisko i przyrodę,
- umie rzetelnie pracować, jest zaradny, uczciwy i odpowiedzialny,
- jest świadomy swojej wartości,
- jest kulturalny, przestrzega zasad dobrych obyczajów,
- wie, jak postępować w sytuacjach trudnych i gdzie szukać pomocy
- wykazuje postawę prospołeczną i obywatelską w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych,
- dostrzega potrzeby innych, umie nieść pomoc potrzebującym,
- jest przygotowany do życia w dynamicznie rozwijającym się świecie
- postępuje według ogólne przyjętych norm społecznych i norm etycznych,
- jest zdolny do podejmowania samodzielnych decyzji,
- zna swoje miejsce w świecie,
- potrafi zaplanować swoją dalszą edukację i karierę zawodową,
- dba o pozytywny wizerunek szkoły w środowisku lokalnym,
- wykorzystuje techniki multimedialne.

IV. CELE OGÓLNE:

1. Cel wychowania i profilaktyki.

Celem głównym wychowania w XIV Liceum Ogólnokształcącym im. Z. Herberta jest: wszechstronny rozwój osobowy ucznia w oparciu o jego predyspozycje psychiczne, fizyczne, emocjonalne, intelektualne, środowisko rodzinne i kulturowe.

Wychowanie opieramy na wartościach takich jak:

1. odpowiedzialność
2. uczciwość
3. bezpieczeństwo
4. godność ludzka
5. życie
6. rodzina

7. nauka
8. praca
9. patriotyzm
10. pokój

Celem działań profilaktycznych jest wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu; ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia; inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Działania zapobiegające podejmowaniu zachowań ryzykownych przez młodzież będą prowadzone na trzech poziomach:

I. Profilaktyka uniwersalna skierowana jest do wszystkich uczniów, bez względu na stopień ryzyka – całej społeczności szkolnej. Podejmowane działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w trakcie przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji. Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej realizowane są przede wszystkim przez nauczycieli, pedagoga szkolnego.

II. Profilaktyka selektywna skierowana jest do grupy zwiększonego ryzyka, czyli do osób, które w stopniu wyższym niż przeciętny są narażone na rozwój zaburzeń. Profilaktyka selektywna koncentruje się na zagrożonych grupach młodzieży, osobach, które cechuje wysoka ekspozycja na czynniki ryzyka. Celem jest tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych. Działania w zakresie profilaktyki selektywnej prowadzone są przez pedagoga szkolnego, specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, a także wykwalifikowanych realizatorów programów profilaktycznych.

III. Profilaktyka wskazująca skierowana jest do grupy, w której rozwinęły się już symptomy zaburzeń, w tym związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Obejmuje ona działania interwencyjne i terapeutyczne, mające na celu zablokowanie pogłębiania się zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania społecznego (resocjalizacja).

Adresatami działań profilaktycznych będą: uczniowie, rodzice, nauczyciele, inni pracownicy szkoły, lokalna społeczność. Naszą propozycją profilaktyki dla środowiska będzie przygotowanie przedstawienia profilaktycznego.

W działaniach profilaktycznych będziemy się opierać na różnorodnych strategiach: informacyjnych, edukacyjnych, alternatyw i interwencyjnych, co może zwiększyć efektywność programu.

2. Cele szczegółowe programu wychowawczo- profilaktycznego:

Dla ucznia:

1) w obszarze rozwoju intelektualnego i psychicznego

- wspieranie właściwego rozwoju intelektualnego ucznia
- motywowanie do samokształcenia i pogłębiania wiedzy
- kształtowanie pozytywnego stosunku do nauki i obowiązków szkolnych
- rozwijanie dociekliwości poznawczej, samodzielności i kreatywności myślenia
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem
- ukazywanie konieczności permanentnego kształcenia się i podnoszenia kwalifikacji zawodowych
- stwarzanie warunków do uczestnictwa w kulturze
- wspieranie dążenia do samorealizacji
- podkreślanie konieczności zdobywania wiedzy i umiejętności

2) w obszarze rozwoju społecznego i emocjonalnego

- kształtowanie postawy patriotycznej
- wspieranie ucznia w osiągnięciu dojrzałości społecznej i emocjonalnej
- kształtowanie postaw patriotycznych
- przystosowanie do wypełniania ról społecznych
- rozwijanie kompetencji społecznych
- kształtowanie postaw negacji wobec przejawów agresji i przemocy
- wspieranie w wyborze drogi zawodowej
- kształtowanie postawy empatii i wrażliwości na drugiego człowieka
- integrowanie wychowawczych działań rodziny i szkoły
- integracja ze środowiskiem lokalnym
- kształtowanie właściwych relacji interpersonalnych między członkami społeczności szkolnej

3) w obszarze rozwoju fizycznego :

- wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie i sprawność fizyczną
- dostarczanie wiedzy nt. przyczyn i symptomów śmiertelnych chorób oraz sposobów ochrony przed nimi
- kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych
- kształtowanie odporności na stres oraz nauka radzenia sobie z sytuacjami trudnymi
- dostarczanie uczniom wiedzy na temat mechanizmów uzależnień oraz ich skutków fizycznych, psychicznych i społecznych
- uświadamianie zagrożeń związanych z eksperymentowaniem z dopalaczami, środkami psychoaktywnymi i lekami
- wskazanie uczniom uzależnionym miejsc, gdzie mogą szukać specjalistycznej pomocy
- ukazywanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego

4) w obszarze rozwoju duchowego i moralnego

- stwarzanie sytuacji edukacyjnych w celu uczenia wartości i wychowania do wartości
- przygotowanie uczniów do rozpoznawania wartości moralnych, ich hierarchizacji i dokonywania odpowiedzialnych wyborów
- kształtowanie u ucznia świadomości własnej podmiotowości
- ukazywanie chrześcijańskiej wizji człowieka i świata z poszanowaniem odrębności wyznaniowej w duchu ekumenizmu i tolerancji

- edukacja aksjologiczna - nabywanie przez uczniów wiedzy o wartościach i wartościowaniu oraz umiejętności zachowania się w sytuacjach wyboru wartości;

Dla rodziców:

- ukazywanie znaczenia rodziny w kształtowaniu właściwych postaw i zachowań
- pedagogizacja rodziców
- zacieśnianie współpracy rodzic- szkoła
- udzielanie wsparcia w procesie wychowania
- wzmacnianie kontaktu ze środowiskiem domowym ucznia w celu eliminowania zjawiska wagarów
- zachęcanie rodziców do współdecydowania o ważnych sprawach dotyczących szkoły
- udział rodziców w ważnych wydarzeniach i uroczystościach szkolnych

Dla nauczycieli:

- doskonalenie kompetencji wychowawczych
- wspieranie w budowaniu autorytetu nauczyciela
- udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i udzielaniu pomocy uczniom
- wspieranie w pracy z uczniem z dysfunkcjami i niepełnosprawnością

V. Koncepcja pracy szkoły:

W roku szkolnym **2019/2020** za priorytetowe przyjmuje się następujące działania wychowawczo-profilaktyczne podejmowane przez szkołę:

1. poprawa frekwencji uczniów
2. zwiększenie motywacji do nauki w celu osiągnięcia lepszych wyników
3. ukazanie wiedzy jako wartości w życiu współczesnego człowieka
4. udzielanie pomocy w planowaniu dalszej kariery zawodowej
5. kształtowanie właściwych postaw społeczno-moralnych
6. zwiększenie oddziaływań z zakresu bezpieczeństwa fizycznego
7. zwiększenie oddziaływań z zakresu bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni

V. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Powodzenie w rozwoju młodego człowieka można osiągnąć wyłącznie w wyniku współpracy wszystkich osób zainteresowanych dobrem ucznia.

Skuteczność procesu wychowawczego jest rezultatem odpowiedniego wypełniania zadań przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego, personelu niepedagogicznego rodziców oraz samych uczniów.

REALIZATORZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO:

1. Dyrektor Szkoły.
2. Wychowawcy klas.
3. Nauczyciele.
4. Pedagog szkolny.
5. Pielęgniarka szkolna.
6. Rodzice.
7. Pracownicy niepedagogiczni

8. Zaproszeni do współpracy przedstawiciele instytucji wspierających rolę szkoły i rodziny.

(Współpraca z instytucjami środowiskowymi, stowarzyszeniami, fundacjami, instytucjami pomocowymi, służbami mundurowymi, uczelniami: Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Nr 6 w Lublinie, Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień „Monar”, Specjalistyczna Poradnia Zawodowa Nr 1 w Lublinie, Specjalistyczna Poradnia Psychoprofilaktyki i Terapii Rodzin, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin MOPR, Stowarzyszenie „Praesterno” w Lublinie, Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA w Lublinie, Fundacja Działań Edukacyjnych „Kreadukacja”, Kuratorium Oświaty w Lublinie, Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin, Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin, Wydział Zdrowia w UM Lublin, Ośrodek Leczenia Uzależnień w Lublinie, Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie, V Wydział Rodzinny i Nieletnich, Sąd Rejonowy Lublin-Wschód z siedzibą w Świdniku, V Wydział Rodzinny i Nieletnich, Komisariat V Policji, Miejska Komenda Policji w Lublinie, Straż Miejska w Lublinie, Parafia Dobrego Pasterza, Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Lublinie, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, Polski Czerwony Krzyż, Centrum Interwencji Kryzysowej, Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna w Lublinie, WAT w Warszawie, Akademia Sztuki Wojennej, Wielonarodowa Brygada LITPOLUKRBRIG, Wyższa Szkoła Oficerska Sił powietrznych w Dęblinie, Państwowa Straż Pożarna w Lublinie, Legia Akademicką KUL, AWF filia w Białej Podlaskiej, Ministerstwo Obrony Narodowej, Liga Obrony Kraju, II Lubelska Brygada Obrony Terytorialnej)

ZADANIA :

1.Dyrektor szkoły:

1. Stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole.
2. Sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły.
3. Inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów.
4. Stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność

wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły.

5. Współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań.

6. Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

7. Nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły.

8. Nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada Pedagogiczna:

1. Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych.

2. Opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców.

3. Opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością.

4. Uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

5. Uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

1. Wybierają program nauczania lub opracowują własny oraz dokonują wyboru podręczników.

2. Realizują zadania związane z dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą funkcją szkoły.

3. Ponoszą odpowiedzialność za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów w szkole.

4. Kształcą i wychowują młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka.

5. Dbają o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.

6. Dbają o prawidłowy przebieg procesu dydaktycznego.

7. Dbają o pomoce dydaktyczno-wychowawcze i sprzęt szkolny.

8. Wspierają rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności, zainteresowania i pasje.

9. Kierują się bezstronnością i obiektywizmem w ocenie oraz sprawiedliwym traktowaniem wszystkich uczniów.

10. Podejmują systematyczne wysiłki zmierzające do wytworzenia właściwej atmosfery w czasie zajęć.

11. Wspierają każdego ucznia w jego rozwoju.

12. Dążą do pełni własnego rozwoju zawodowego.

13. Doskonali umiejętności klarownego tłumaczenia treści edukacyjnych.

14. Jasno formułują oczekiwania wobec uczniów w zakresie edukacji i zachowania.

15. Udzielają uczniom informacji zwrotnej o ich mocnych i słabych stronach i uzdolnieniach.

16. Udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują uczniów i rodziców o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach.
17. Współpracują z wychowawcami oddziałów.
18. Wprowadzają indywidualizację procesu nauczania.
19. Aktywizują uczniów w czasie lekcji, stosują różnorodne metody dydaktyczne.
20. Uwzględniają zalecenia specjalistów w pracy z uczniem.
21. Reagują i przeciwdziałają wszelkim formom niewłaściwych zachowań (np. agresja, wulgaryzmy).
22. Zapoznają uczniów z Przedmiotowym Systemem Oceniania.
23. Rozwiązują bieżące problemy dydaktyczne i wychowawcze we współpracy z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym, dyrekcją, specjalistami.
24. Czuwają nad przestrzeganiem obowiązującego w szkole Statutu.
25. Uwzględniają cele wychowawcze w realizacji treści programowych swojego przedmiotu.

4. Wychowawca oddziału:

1. Zapoznaje uczniów i ich rodziców z podstawowymi dokumentami regulującymi życie szkoły.
2. Przekazuje uczniom i ich rodzicom informacje dotyczące zachowania i wyników nauczania oraz wymagań edukacyjnych stawianych przez szkołę.
3. Tworzy warunki wspomagające rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowanie do życia w rodzinie i w społeczeństwie.
4. Inspiruje i wspomaga działania uczniów swojego oddziału.
5. Podejmuje działania umożliwiające rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami, a innymi członkami społeczności szkolnej.
6. Ustala ocenę z zachowania, która powinna uwzględniać przestrzeganie Statutu i obowiązujących w szkole regulaminów przez ucznia.
7. Bada przyczyny absencji uczniów.
8. Rozlicza w dzienniku elektronicznym obecności i nieobecności uczniów zgodnie z zapisami w Statucie.
9. Przestrzega zasad zwalniania uczniów z zajęć edukacyjnych.
10. Otacza indywidualną opieką każdego wychowanka.
11. Planuje i organizuje wspólnie z uczniami różne formy życia zespołowego, rozwijające jednostkę i integrujące zespół uczniowski.
12. Ustala treści i formy zajęć tematycznych na godzinach do dyspozycji wychowawcy.
13. Współdziała z nauczycielami uczącymi w jego oddziale, uzgadniając z nimi i koordynując ich działania wychowawcze wobec ogółu uczniów, a w szczególności wobec tych, którym potrzebna jest opieka indywidualna.
14. Kontaktuje się z rodzicami uczniów.
15. Współpracuje z pedagogiem szkolnym, pielęgniarką i ze specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów.
16. Podejmuje działania wychowawczo-profilaktyczne zapobiegające wpadaniu młodzieży w nałogi.
17. Wspiera w przygotowania uczniów do świadomego wyboru zawodu i dalszej drogi kształcenia,
18. Dbą o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie.
19. Dbą o rozwój samorządności w klasie.

20. Rozwiązuje bieżące problemy dydaktyczne i wychowawcze we współpracy z rodzicami, dyrekcją szkoły, nauczycielami, pedagogiem szkolnym.
21. Kształtuje nawyki odpowiedniego zachowania się w różnych sytuacjach oraz nawyki przestrzegania zasad bezpieczeństwa.
22. Występuje z wnioskiem do dyrekcji o nagrodzenie lub ukaranie ucznia.
23. Planuje i przeprowadza lekcje wychowawcze zgodnie z planem pracy wychowawcy klasowego.
24. Aktywizuje rodziców i opiekunów do współpracy ze szkołą, organizuje spotkania z rodzicami.
25. Zabiega wspólnie z pedagogiem o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów.
26. Informuje rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

5. Pedagog szkolny:

1. Rozpoznaje indywidualne potrzeb uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych.
2. Organizuje i przeprowadza różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
3. Podejmuje w stosunku do uczniów działania wychowawcze i profilaktyczne wynikające z Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.
4. W porozumieniu z dyrekcją, nauczycielami i specjalistami ,po rozpoznaniu potrzeb, określa formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej i sposoby jej udzielania , w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami.
5. Diagnozuje środowisko szkolne w zakresie problemu uzależnień, agresji, poczucia bezpieczeństwa.
6. Kieruje uczniów na specjalistyczne badania do Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.
7. Prowadzi działania mediacyjne w sytuacjach kryzysowych.
8. Planuje i koordynuje zadania realizowane przez szkołę na rzecz uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie wyboru przez uczniów kierunku kształcenia i zawodu.
9. Wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.
10. Organizuje akcje profilaktyczne.
11. Sprawuje indywidualną opiekę nad uczniami wymagającymi wsparcia.
12. Współpracuje z rodzicami i wspólne wypracowuje harmonogram działań w celu rozwiązania zaistniałych problemów.
13. Podejmuje działania na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.
14. Współpracuje ze specjalistycznym instytucjami.

Uczniowie mogą zgłaszać się do pedagoga szkolnego, gdy:

- nie radzą sobie z nauką,
- naruszane są ich prawa,
- doznają przemocy,
- potrzebują pomocy i rady,
- odczuwają silne emocje i stres,
- potrzebują porady w zakresie wyboru przyszłej uczelni, zawodu,
- chcą zaplanować swoją drogę rozwoju zawodowego,
- przeżywają kłopoty rodzinne lub osobiste.

Rodzice ucznia mogą oczekiwać:

- pomocy w rozwiązaniu sytuacji problemowej dotyczącej ich dziecka,
- zbadania przyczyn trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych,
- wspólnego wypracowania działań w celu wyeliminowania zgłaszanych problemów,
- pomocy w skontaktowaniu się z psychologiem w poradniach, umówienia na badania i wizyty,
- uzyskania informacji o instytucjach i organizacjach udzielających wsparcia i pomocy,
- konkretnych działań w przypadku zetknięcia się dziecka z przemocą,
- porad pedagogicznych, informacji o skutecznych metodach wychowawczych.

Nauczyciele mogą oczekiwać:

- pomocy w zdiagnozowaniu przyczyn trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych,
- umówienia ucznia na badania diagnostyczne do Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej,
- współpracy w zakresie diagnozowania środowiska rodzinnego ucznia,
- współpracy w realizacji działań wynikających z Programu Wychowawczo - Profilaktycznego,
- wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych dotyczących uczniów (np. indywidualnych rozmów z uczniami, rodzicami uczniów sprawiających problemy wychowawcze, rozmów z agresorami, ofiarami przemocy, uczniami opuszczającymi zajęcia lekcyjne bez usprawiedliwienia),
- przeprowadzenia spotkań mediacyjnych z uczniami i ich rodzicami, z nauczycielami i ich uczniami, z uczniami i ich rówieśnikami,
- wsparcia na zebraniach z rodzicami w przypadkach pojawiających się konfliktów,
- porad pedagogicznych w zakresie pracy z grupą.

6. Rada Rodziców:

1. Tworzy program wychowawczo - profilaktyczny przy współdziale Rady Pedagogicznej.
2. Analizuje i diagnozuje opinie rodziców na temat profilaktyki.

Obowiązki pielęgniarki w szkole:

1. Dokonywanie profilaktycznych badań bilansowych i przesiewowych stanu zdrowia uczniów.
2. Prowadzenie zajęć z uczniami między innymi na temat zdrowego stylu życia.
3. Propagowanie informacji dotyczących profilaktyki chorób, organizowanie pogadanek, spotkań, akcji plakatowych na temat zdrowia.

Obowiązki Samorządu Uczniowskiego:

1. Przedstawianie Dyrektorowi Liceum opinii i potrzeb uczniów.
2. Współdziałanie z dyrekcją, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły w zapewnieniu uczniom właściwych warunków do nauki, rozwoju i bezpieczeństwa.
3. Pomoc w realizacji zajęć służących rozwijaniu zainteresowań naukowych, kulturalnych, sportowych, turystycznych uczniów oraz pomoc w organizowaniu wypoczynku i rozrywki (min. imprez integracyjnych, imprez kulturalnych, wycieczek).
4. Pomoc w przygotowywaniu apeli informacyjnych oraz w prowadzeniu imprez, konkursów, akcji i innych inicjatyw organizowanych przez szkołę.
5. Organizowanie pomocy koleżeńskiej uczniom napotykaącym trudności w szkole i w środowisku rówieśniczym.
6. Zapobieganie konfliktom oraz rozstrzyganie sporów między uczniami.
7. Dbanie o dobre kontakty z samorządami i społecznościami uczniów innych szkół.

Powinności wychowawcze pracowników niepedagogicznych szkoły:

1. Każdy pracownik szkoły jest zobowiązany czuwać nad prawidłowym stylem spędzania przerw przez uczniów oraz informować wychowawcę klasy lub nauczyciela dyżurującego o pozytywnych lub negatywnych zachowaniach uczniów, zgłaszać zaobserwowane sytuacje naruszające bezpieczeństwo.

VI. WYKAZ STAŁYCH UROCZYSTOŚCI I IMPREZ SZKOLNYCH, WAŻNYCH WYDARZEŃ W ŻYCIU SZKOŁY:

Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2019/2020 załącznik nr 1

VII. PRZYDZIAŁ DODATKOWYCH CZYNNOŚCI NAUCZYCIELOM – załącznik nr 2

VII. HARMONOGRAM

TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZYM.

ROZWÓJ INTELEKTUALNY

L.p.	ZADANIA	ZAGADNIENIA DO REALIZACJI
1.	<i>Kształcenie umiejętności pozyskiwania wiedzy; rozwijanie ciekawości poznawczej ucznia.</i>	<ul style="list-style-type: none">- Wiedza drogą do prawdy (rozum, nauka, doświadczenie).- Samodzielność w myśleniu i jej konsekwencje.-Sztuka interpretacji treści przekazu (wieloznaczność słów i treści, nieostre znaczenia).-Perswazja i manipulacja; subiektywizm i obiektywizm.-Wartość uczenia się.
2.	<i>Rozwijanie uzdolnień, predyspozycji i zainteresowań ucznia.</i>	<ul style="list-style-type: none">-Sposoby rozpoznawania predyspozycji zawodowych.-Predyspozycje fizyczne i psychiczne jako warunek przyszłego sukcesu szkolnego/zawodowego.-Skutki nietrafnego wyboru szkoły/zawodu.

- Czynniki wpływające na wybór zawodu.
 - Możliwości rozwijania zdolności i zainteresowań uczniów w szkole (koła, zajęcia pozalekcyjne).
 - Czynniki wewnętrzne i zewnętrzne decydujące o procesie własnego rozwoju (wytrwałość, pasja, kreatywność, akceptacja).
3. ***Rozwijanie umiejętności uczenia się i twórczego myślenia.***
- Nauka jako obowiązek czy źródła satysfakcji.
 - Sposoby i techniki służące doskonaleniu umiejętności uczenia się.
 - Efektywne metody uczenia się.
 - Umiejętność gospodarowania czasem, higiena pracy umysłowej.
4. ***Kształtowanie umiejętności gromadzenia, segregowania i weryfikowania informacji.***
- Rozbudzanie zainteresowania czytelnictwem i literaturą.
 - Współczesne wynalazki techniki: telewizja i Internet jako źródła pozyskiwania informacji
 - Wpływ mediów na kształtowanie się postaw i wartości.
 - Umiejętność weryfikacji rzetelności mediów.
 - Warsztat pracy ucznia.

ROZWÓJ SPOŁECZNY

L. p.	ZADANIA	ZAGADNIENIA DO REALIZACJI
1.	<i>Rozumienie pojęcia „kultura bycia”,
znajomość i stosowanie jej zasad.</i>	-Kultura osobista (takt, nietakt, granice żartu). -Zachowanie w szkole: właściwy stosunek do nauczycieli, wychowawców i pracowników szkoły oraz koleżanek i kolegów, szacunek dla innych ludzi. -Wpływ sposobu bycia (zachowania) ucznia na poczucie godności własnej

i innych osób -poczucie własnej wartości.

-Formy grzecznościowe w życiu codziennym.

-Zachowanie w miejscach publicznych.

-Zasady korzystania z urządzeń tj. telefon, aparat fotograficzny, dyktafon, kamera w miejscach publicznych, w tym w szkole.

-Odpowiedzialność za swoje czyny

2. ***Przygotowanie ucznia do aktywnego uczestnictwa w życiu środowiska i społeczeństwa.***

-Różne formy uczestniczenia w życiu społeczeństwa.

-Odpowiedzialność za podejmowane działania.

-Sylwetka człowieka przedsiębiorczego i cechy postawy zaangażowanej: konsekwencja, systematyczność, współdziałanie, planowość.

-Moje miejsce i rola w życiu społeczności lokalnej, regionu

-Szacunek dla lokalnych i narodowych tradycji i kultury.

-Podstawowe formy samorządności.

-Organizacje lokalne, w których działalność może zaangażować się młodzież.

-Wolontariat i akcje charytatywne, bezinteresowna pomoc i nauka.

3. ***Doskonalenie umiejętności kontaktowania się z ludźmi, wyrażanie siebie***

-Aktywne słuchanie.

-Komunikacja pozawerbalna: znaczenie sygnałów niewerbalnych podczas rozmowy (mowa ciała, gesty, mimika, postawa); sposoby ekspresji w przekazywaniu informacji bez słów.

- Rodzaje konfliktów międzyludzkich występujących min. w rodzinie i klasie.

- Sposoby rozwiązywania konfliktów; zasady i style negocjacji.
- Potrzeba i sposoby wzajemnego okazywania szacunku.
- Różnorodność postaw w relacjach międzyludzkich: aprobata, empatia, asertywność, agresja.
- Sfera prywatności i jej granice.
- Sztuka rozmawiania: zasady kulturalnej rozmowy (zwroty grzecznościowe).
- Zasady dobrej/skutecznej komunikacji.
- Asertywność: obrona swoich praw, wyrażanie uczuć pozytywnych i negatywnych, przyjmowanie uczuć i opinii innych osób, reakcja na własne poczucie winy lub krzywdy.
- Radzenie sobie z własną i cudzą agresją na płaszczyźnie komunikacji.
- Odpowiedzialność za swoje słowa.

4 ***Kształtowanie umiejętności współpracy w grupie.***

- Moje miejsce i rola w klasie i szkole.
- Sztuka przyjaźni i koleżeństwa: granice szczerości i otwartości; szacunek dla uczuć innych osób; akceptacja.
- Różne aspekty tolerancji: szacunek dla odmiennych od własnych przekonań, upodobań i zwyczajów; brak uprzedzeń dla odmiennego wyglądu i sposobu bycia; szacunek dla innej narodowości i rasy; źródła uprzedzeń stereotyp myślowy; granice tolerancji - kiedy powiedzieć nie.
- Różne style życia.
- Jak poznać i polubić siebie i innych.
- Cechy rówieśników budzące szacunek i sympatię.

-Zasady pracy w grupie; pozytywne aspekty pracy zespołowej.

5 ***Przygotowanie ucznia do pełnienia
przypisanych ról społecznych.***

-Role społeczne człowieka dorosłego.
-Co znaczy być dobrym uczniem, kolegą?
-Zasady współżycia społecznego obowiązujące w rodzinie, klasie i innych grupach.
-Odpowiedzialność w rodzinie, klasie i innych grupach społecznych.
-Kształtowanie odpowiedzialności za siebie:
wartości wpojone przez rodziców/opiekunów;
własny system wartości;
świadome i odpowiedzialne wypełnianie obowiązków;
ambicja;
pokonywanie trudności;
lęk przed dezaprobatą otoczenia lub karą.
-Życie rodzinne a kariera zawodowa.
-Wpływ środowiska rodzinnego i rówieśniczego na funkcjonowanie w społeczeństwie.
-Prawidłowe i niewłaściwe relacje w grupie społecznej (klasie, rodzinie, grupie sytuacyjnej, środowiskowej).
-Rodzina o właściwych relacjach i dysfunkcyjna (niewydolna wychowawczo).

6 ***Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za środowisko społeczne i przyrodnicze.***

- Przyczyny skażenia środowiska naturalnego i sposoby zapobiegania.
- Niebezpieczeństwa zagrażające człowiekowi we współczesnej cywilizacji.
- Dbałość o czystość środowiska naturalnego jako powinność każdego człowieka.
- Diagnoza świadomości ekologicznej jednostki i społeczeństwa.
- Cywilizacja techniczna a natura - wrogowie czy przyjaciele?
- Katakлизmy przyrodnicze (powodzie, wybuchy wulkanów, tsunami) w kontekście globalizacji.
- Reagowanie na krzywdę zwierząt, dewastację miejsc chronionych itp.

7 ***Rozumienie pojęcia patriotyzm, bycie obywatelem i zasady demokracji.***

- Patriotyzm - jego formy i sposoby okazywania.
- Prawa i obowiązki obywatelskie.
- Patriotyzm a rasizm, nacjonalizm, terrorizm, anarchia.
- Samorządność, zaangażowanie w życie zbiorowości (najbliższego środowiska, lokalnej i kraju).
- Istota władzy i jej wymiar etyczny.
- Cechy demokracji:
 - pluralizm,
 - wolności obywatelskie,
 - równość wobec prawa,
 - status mniejszości,
 - tolerancja.
- Wady i zalety demokracji. - Zagrożenia dla demokracji.
- Jak korzystać z demokracji z pożytkiem dla siebie, dla innych i dla państwa.?
- Poznawanie dorobku kultury narodowej.
- Tradycje i zwyczaje rodzinne oraz regionalne i narodowe.

8 ***Kształtowanie i umacnianie poczucia więzi ucznia ze szkołą.***

- Znajomość historii szkoły, sylwetki patrona szkoły - Z. Herberta, pielęgnowanie szkolnej tradycji.
- Uczestniczenie w życiu społeczności szkolnej, min. udział w imprezach wg kalendarza uroczystości, współtworzenie strony internetowej
- Dbanie o dobre imię szkoły, identyfikowanie się z nią, jej zasadami i systemem wartości.

9 ***Kształtowanie umiejętności oceny współczesnych zjawisk społecznych.***

- Wpływ mediów na życie człowieka współczesnego.
- Osiągnięcia cywilizacyjne, wynalazki techniczne dobrodziejstwo czy zagrożenie?
- Eutanazja.
- Sekty.
- Propaganda sukcesu (wyścig szczurów).
- Ludzie starzy i chorzy.
- Konsumpcjonizm.
- Wandalizm, chuligaństwo
- Bezrobocie; emigracja za pracą (za chlebem)., bieda
- Przemoc w relacjach międzyludzkich., terroryzm
- Wulgaryzmy w polszczyźnie codziennej i mediach społecznościowych

ROZWÓJ FIZYCZNY

L. ZADANIA

p.

2. ***Poznanie i stosowanie zasad zdrowego stylu życia.***

ZAGADNIENIA DO REALIZACJI

- Elementy i formy zdrowego stylu życia.
- Wypoczynek aktywny i bierny: różnice i skutki dla zdrowia.
- Sport wyczynowy a rekreacyjny.
- Korelacja między wypoczynkiem a efektywną nauką i pracą.

-Bakterie i wirusy - ich rodzaje i sposoby zapobiegania zakażeniom.

3. ***Rozwój postaw proekologicznych.***

-Środowisko naturalne człowieka.
-Współodpowiedzialność za środowisko naturalne.
-Skutki degradacji środowiska naturalnego dla regionu, kraju, Ziemi.

4. ***Uczenie właściwej organizacji czasu.***

-Organizacja i kultura wolnego czasu (Dobre i złe tradycje wykorzystywania czasu wolnego; czas wolny na co dzień i w święta).
-Czas wolny a życie zawodowe i rodzinne.
-Sposoby aktywnego spędzania czasu wolnego.
-Indywidualne i grupowe sposoby spędzania czasu wolnego.
-Umiejętne: planowe i odpowiedzialne gospodarowanie czasem.

ROZWÓJ EMOCJONALNY

L p. ZADANIA

ZAGADNIENIA DO REALIZACJI

1. ***Poznawanie własnej sfery uczuciowej.***

-Obraz siebie - Kim jestem?
Wewnętrzne bogactwo człowieka.
-Na ile jestem dojrzały? Cechy niedojrzałości psychicznej i emocjonalnej.
-Szacunek dla drugiej osoby, umiejętność przebaczenia i przeproszenia; odpowiedzialność i wierność, uczciwość i wiarygodność.
-Potrzeba bliskości, budowania trwałych więzi emocjonalnych.
-Sposoby okazywania i przyjmowania uczuć. -Wyrażanie uczuć pozytywnych i negatywnych; reakcja na uczucia i opinie innych.

- Wyrażanie siebie poprzez: styl bycia, ubiór, język, twórczość artystyczną.
2. ***Doskonalenie umiejętności opanowania emocji.***
- Przejawy dysharmonii w rozwoju emocjonalnym (nadwrażliwość, niezrównoważenie, pobudliwość emocjonalna, nasilenie reakcji nerwicowych, konflikty z otoczeniem).
-Stres jako zjawisko naturalne - pozytywne aspekty stresu.
3. ***Znajomość i rozumienie podstawowych aspektów seksualności jednostki.***
- Związek uczuć i seksu.
-Sfera intymna - jak rozmawiać o seksie.
- Inicjacja seksualna.
-Przypadkowe (incydentalne) kontakty seksualne i ich skutki.
4. ***Nabywanie umiejętności rozróżniania uczuć: koleżeństwo, przyjaźń, miłość.***
- Znaczenie koleżeństwa i przyjaźni w życiu człowieka; czynniki wzmacniające więzi międzyludzkie.
-Rodzaje miłości: np. rodzicielska, macierzyńska, braterska, do Boga, do ojczyzny.
- Rozpoznawanie uczuć własnych i innych ludzi, np. strachu, złości, lęku, życzliwości, zazdrości.
5. ***Udział w kulturze i wyrażanie związanych z tym emocji.***
- Wycieczki do teatru, opery, operetki i filharmonii oraz ocenianie wartości obejrzanych sztuk.
-Zwiedzanie zbiorów muzealnych i zabytków architektury.
-Spotkania z interesującymi postaciami świata literatury, nauki i sztuki.
-Uczestnictwo w różnych formach kontaktu z kulturą, np. dyskusyjnych klubach filmowych, klubach tanecznych.

- Zwiedzanie wystaw plastycznych (malarstwa, rysunku, grafiki, rzeźby). -
- Kształtowanie właściwych gustów estetycznych (kultura wysoka i niska, elitarna i masowa).
- Dojrzałe uczestnictwo w kulturze; umiejętność wyboru i krytycznej oceny.

ROZWÓJ DUCHOWY

L p.	ZADANIA	ZAGADNIENIA DO REALIZACJI
1.	<i>Świadome kształtowanie przez ucznia własnej osobowości.</i>	<ul style="list-style-type: none"> -Określenie własnych nadrzędnych wartości uświadomienie sobie ich źródła i znaczenia w przyszłości (co jest dla mnie najważniejsze w życiu?). -Osobowość i sposoby jej rozwoju. -Akceptacja własnej tożsamości. -Wpływ doświadczeń na kształtowanie osobowości. - Rola rodziny i środowiska rówieśniczego. -Świadomość źródeł radości i satysfakcji oraz smutku i niezadowolenia. -Kształtowanie siebie dążenie do bycia tym, kim chce się być i trudności z tym związane.
2.	<i>Kształtowanie u ucznia właściwego systemu wartości i zdolności wartościowania oraz umiejętności oceny własnych zachowań.</i>	<ul style="list-style-type: none"> -Czynniki wpływające na postawę życiową. -Pozytywne i negatywne wzorce zachowań. -Obiektywizm w ocenie zachowania własnego i innych. -Konformizm i nonkonformizm. -Hierarchia wartości i sposoby jej budowania. -Wartości, pragnienia, oczekiwania oraz ich wpływ na postępowanie jednostki. -Cechy człowieka budzące dezaprobatę.

-Świadomość własnych zalet i wad.
Poziom samoakceptacji.
-Być czy mieć? konflikt wartości.
-Dobro moralne jako wartość nadrzędna
(kategorie dobra; dobro własne i
innych, dobro użyteczne i godziwe).

3. ***Przygotowanie ucznia do postępowania w zgodzie z wartościami moralnymi, tj.:***
- a) gotowość do poświęceń, odwaga cywilna,***
 - b) porządek, ład, punktualność,***
 - c) pracowitość, rzetelność i wytrwałość,***
 - d) poszukiwanie prawdy***
- Wartość działań bezinteresownych; ich zalety i związane z nimi zagrożenia.
-Znaczenie postaw altruistycznych i prospołecznych.
-Działania służące ograniczeniu egoizmu (granice egoizmu; działanie na rzecz innych lekiem na egoizm).
-Empatia i pomoc potrzebującym (wolontariat, akcje charytatywne).
-Poczucie współodpowiedzialności za ład i porządek w szkole i najbliższym otoczeniu.
-Planowanie czasu.
-Samodyscyplina, czynniki ułatwiające pokonywanie trudności.
-Punktualność i zasady jej przestrzegania.
-Rola pracy w życiu człowieka.
- Nauka podstawowy obowiązek ucznia.
-Wytrwałość w dążeniu do celu.
-Pracowitość i rzetelność jako istotne wartości w życiu jednostki i funkcjonowaniu zbiorowości.
-Co to jest prawda?
-Czy prawda zawsze jest wartością pozytywną ?
-Przyczyny, dla których potępiamy ludzi, którzy kłamią.
-Czy zawsze można odróżnić prawdę od kłamstwa.

4 <i>Rozumienie wartości świadomego posłuszeństwa.</i>	-Poszanowanie wolności osobistej i godności człowieka. -Wolność, czyli odpowiedzialność. -Granice wolności: prawne, moralne, osobiste, obyczajowe. -Świadomość wypełniania obowiązków. -Odpowiedzialność a akceptacja obowiązków.
5 <i>Rozumienie konieczności ponoszenia odpowiedzialności za swoje wybory i zachowanie.</i>	-Dojrzewanie do odpowiedzialności. -Skłonność do samousprawiedliwienia. -Przewidywanie skutków zachowań/wyborów/decyzji. -Odpowiedzialność karna i moralna.

TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE PROFILAKTYCZNYM.

Dbłość o bezpieczeństwo fizyczne, cyfrowe i psychiczne uczniów w szkole w celu zwiększenia osobistego bezpieczeństwa uczniów.

Zadania do realizacji:

1. Zapobieganie przemocy, agresji i wulgaryzacji języka.
2. Propagowanie zasad kulturalnego zachowania zarówno w szkole, jak i poza nią.
3. Kształtowanie postawy szacunku i tolerancji wobec rówieśników i dorosłych.
4. Utrwalanie umiejętności samokontroli zachowań oraz radzenia sobie z własnymi emocjami.
5. Kształtowanie postawy dbałości o wspólne mienie.
6. Przeciwdziałanie ujemnym wpływom środków masowego przekazu (Internetu, mediów cyfrowych).
7. Informowanie o formach przemocy (cyberprzemoc, buylling, mobbing) i sposobach przeciwdziałania im.
8. Natychmiastowe interwencje w przypadku zaistnienia sytuacji problemowych:
 - diagnozowanie przyczyn zachowań agresywnych;
 - zapewnienie pomocy ofiarom przemocy;
 - konsekwentne stosowanie procedur wynikających z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
 - powiadamianie rodziców lub opiekunów prawnych o zaistniałych problemach;
 - wypracowanie przez dyrekcję, wychowawców, pedagoga/psychologa wspólnych sposobów postępowania, które mają zapobiec ponownemu wystąpieniu zachowań problemowych.

9. Propagowanie powszechnie uznanych wartości społecznych, takich jak: uczciwość, szacunek, tolerancja, odpowiedzialność za słowa i czyny, prawdomówność.
10. Kształtowanie wśród uczniów rozpoznawania strategii wpływu i obrony przed manipulacją ze strony sekt i subkultur.
11. Przeprowadzenie diagnozy poczucia bezpieczeństwa w szkole wśród uczniów.
12. Zapewnienie bezpieczeństwa na imprezach i wycieczkach szkolnych, regulowanych odrębnymi przepisami.
13. Stosowanie przepisów BHP na zajęciach.
14. Utrwalanie umiejętności stosowania algorytmów postępowania ratunkowego (zakres wiedzy kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy).
15. Zapoznanie uczniów i rodziców ze szkolnym systemem alarmowania i ewakuacji, regulaminami i procedurami postępowania w przypadku zagrożeń oraz naruszenia obowiązujących norm
16. Informowanie o odpowiedzialności za posiadanie na terenie szkoły cennych przedmiotów, ostrzeganie przed możliwością kradzieży.

Forma realizacji:

- zapewnienie uczniom bezpieczeństwa poprzez pełnienie dyżurów przez nauczycieli;
- monitoring wizyjny, obserwacja zachowań uczniów;
- rozmowy indywidualne;
- spotkania z przedstawicielami policji, a także specjalistami zajmującymi się bezpieczeństwem;
- w razie potrzeby kontakt z policją, sądem;
- zapoznanie uczniów z procedurami interwencyjnymi;
- stały kontakt wychowawcy z nauczycielami, rodzicami lub opiekunami prawnymi;
- eksponowanie pozytywnych wartości kultury poprzez organizowanie wycieczek do kina, teatru, muzeum;
- stosowanie na lekcjach przedmiotowych metod aktywizujących, rozwijających u uczniów samodzielne i krytyczne myślenie;
- udostępnianie informacji na temat instytucji wspierających w walce z sektami;
- organizowanie zajęć integracyjnych dla klas I;
- przeprowadzanie w klasach treningu antystresowego;
- przeprowadzanie ćwiczeń praktycznych w zakresie udzielania pierwszej pomocy;
- szkolenie w zakresie ewakuacji;
- ściśła współpraca pracowników szkoły w podejmowaniu działań interwencyjnych w oparciu o wypracowane procedury zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym.

Przeciwdziałanie uzależnieniom od nikotyny, narkotyków, dopalaczy i alkoholu oraz promowanie zdrowego stylu życia w celu uświadomienia zagrożeń i ich skutków.

Zadania do realizacji:

1. Diagnozowanie poziomu wiedzy na temat uzależnień wśród uczniów, nauczycieli, rodziców.
2. Zapoznanie uczniów z rodzajami uzależnień wstępującymi we współczesnym świecie.
3. Dostarczanie wiedzy na temat wpływu uzależnień od alkoholu, narkotyków, tzw. dopalaczy na życie rodzinne i pełnienie ról społecznych.

4. Zapoznanie ze skutkami zdrowotnymi wszelkich uzależnień, z uwzględnieniem zagrożenia występowania wrodzonych wad rozwojowych u potomstwa, m.in. FAS.
5. Kształtowanie postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z używaniem środków uzależniających.
6. Uczenie umiejętności obrony przed naciskiem otoczenia – umiejętności odmawiania.
7. Proponowanie młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
8. Kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie.
9. Zapobieganie nadwadze i otyłości.
10. Eliminowanie zachowań ryzykownych zwiększających prawdopodobieństwo zachorowania na raka.
11. Uczenie sposobów wczesnego wykrywania nowotworów, np. piersi.
12. Zapewnienie opieki uczniom, u których wystąpiły zachowania ryzykowne.
13. Interwencja w przypadku rozpoznania symptomów uzależnienia lub ryzyka ich wystąpienia.

Forma realizacji:

- prezentowanie filmów na temat wszelkich uzależnień;
- ankiety;
- utworzenie szkolnej biblioteczki dotyczącej rodzajów uzależnienia;
- akcje ulotkowe związanych z tą tematyką;
- dyskusje w klasach na powyższe tematy w ramach godzin wychowawczych;
- przygotowywanie przez uczniów prezentacji, referatów, plakatów dotyczących zapobiegania uzależnieniom;
- konkursy plastyczne, przedstawienia na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych;
- umieszczanie plakatów w gablotach, na tablicach informacyjnych na terenie szkoły;
- zorganizowanie warsztatów z psychologiem na temat uzależnień i zapobiegania im;
- spotkania ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką uzależnień;
- zapoznanie z procedurami interwencji w przypadku wystąpienia problemu;
- spotkania z rodzicami uczniów mających problemy;
- informacje o instytucjach i placówkach, w których uczniowie mogą uzyskać fachową pomoc;
- informowanie o konsekwencjach, jakie zostaną wyciągnięte za używanie substancji psychoaktywnych na terenie szkoły;
- zorganizowanie akcji edukacyjnej w związku z obchodami Światowego Dnia Zdrowia;
- warsztaty zawierające elementy treningu asertywności, kształtujące umiejętność skutecznego odmawiania;
- udział młodzieży w kołach zainteresowań, zajęciach pozalekcyjnych, treningach sportowych;
- przeprowadzanie akcji propagandowych nt. wpływu nawyków żywieniowych i nałogów na zdrowie człowieka;
- realizacja programu „Stawiam na siebie”;

Zapobieganie i eliminowanie zjawiska nadmiernej absencji wśród uczniów.

Zadania do realizacji:

1. Uświadamianie znaczenia systematycznego udziału w zajęciach szkolnych dla osiągnięcia pozytywnych wyników w nauce.
2. Konsekwentne rozliczanie uczniów z nieobecności na zajęciach lekcyjnych.
3. Tworzenie przyjaznego klimatu w środowisku szkolnym sprzyjającego wszechstronnemu rozwojowi ucznia.
4. Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału nauczania.
5. Eliminowanie napięć, lęków, przeciwdziałanie stresowi.
6. Kształtowanie więzi ze szkołą

Forma realizacji:

- zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, WSO i konsekwencjami opuszczania zajęć;
- bieżące reagowanie na nieobecność uczniów (rozmowy indywidualne z uczniem);
- wyciąganie konsekwencji statutowych, wynikających z nieprzestrzegania zasad;
- profilaktyczne rozmowy z rodzicami na temat skutków wagarowania;
- wypracowanie z rodzicami form komunikowania się w przypadkach nieobecności dziecka w szkole;
- zachęcanie rodziców do systematycznego uczestniczenia w zebraniach i konsultacjach z nauczycielami;
- przestrzeganie wypracowanych przez dyrekcję, psychologa, wychowawcę i rodziców sposobu postępowania wobec ucznia, u którego wystąpiły zachowania problemowe;
- sporządzanie pisemnych kontraktów, w obecności rodziców, z uczniami, które mają wpłynąć na systematyczne chodzenie do szkoły;
- pogadanki na lekcjach wychowawczych, nt. sposobów radzenia sobie ze stresem;
- monitorowanie frekwencji w poszczególnych klasach;
- nagradzanie uczniów za 100% frekwencję.

Działania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego dla uczniów w celu przygotowania młodzieży do podjęcia właściwej decyzji edukacyjno-zawodowej i odnalezienia się na rynku pracy.

Zadania do realizacji:

1. Gromadzenie informatorów dotyczących różnych form kształcenia po ukończeniu szkoły.
2. Informowanie o istniejących zawodach i wymaganych kwalifikacjach.
3. Określenie potencjału zawodowego ucznia.
4. Uczenie umiejętności podejmowania samodzielnych decyzji edukacyjno - zawodowych odpowiedzialności za nie.
5. Zapoznanie uczniów z możliwościami kształcenia w różnych uczelniach na świecie.
6. Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak: bezrobocie, problemy zdrowotne, adaptacja do nowych warunków i mobilności zawodowej.
7. Przygotowanie ucznia do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą

Forma realizacji:

- udostępnianie uczniom aktualnych informatorów o szkolnictwie wyższym;
- udział w „Drzwiach Otwartych” organizowanych przez różne uczelnie;
- udział w Targach Edukacyjnych;
- udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych;
- współpraca z instytucjami :
Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej,
Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 6 i Specjalistyczną Poradnią Zawodową Nr 1 w celu badania predyspozycji zawodowych ucznia.

Wszystkie zadania i zagadnienia realizowane są w ciągu całego roku szkolnego zgodnie z potrzebami szkoły. Realizatorzy mają do wyboru różnorodne formy:

- lekcje wychowawcze, przedmiotowe,
- warsztaty prowadzone przez pedagoga szkolnego i specjalistów,
- zajęcia pozalekcyjne, kółka zainteresowań, wolontariat
- konkursy i olimpiady przedmiotowe,
- filmy edukacyjne,
- udział w życiu kulturalnym miasta i regionu (wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy),
- świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych (przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne),
- wybory samorządów klasowych, wybory do Młodzieżowej Rady Miasta Lublin,
- prelekcje i wystawy IPN,
- prezentowanie talentów na forum szkoły,
- działalność charytatywna, wolontariat szkolny,
- udział w ogólnopolskich kampaniach promujących zdrowy styl życia
- wycieczki

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany jest w trakcie całego roku szkolnego 2019/2020 przez wszystkich nauczycieli uczących w XIV LO, pedagoga szkolnego oraz we współpracy z rodzicami, ze specjalistami, z lokalnymi instytucjami i organizacjami.

VII. ZASADY EWALUACJI SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Przebieg pracy wychowawczej i profilaktycznej i jej efekty będą poddawane systematycznej obserwacji i ocenie.

Ewaluacja wewnętrzna programu wychowawczo- profilaktycznego.

Program podlega monitorowaniu w trakcie całego roku szkolnego.

Celem ewaluacji będzie ocena stopnia realizacji założonych celów w obszarze psychicznego i intelektualnego oraz społecznego rozwoju ucznia. Zostanie ona przeprowadzona na koniec roku szkolnego 2019/20 przy pomocy następujących metod i narzędzi:

- obserwacja,
- wywiad z pracownikami niepedagogicznymi
- ankiety dla uczniów, nauczycieli i rodziców,
- analiza dokumentacji wychowawcy klasy,
- analiza dokumentacji pedagoga szkolnego,
- obserwacja zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń na zespole wychowawczym,
- wymiana uwag, pomysłów i wniosków między nauczycielami,
- dyskusje na tematy wychowawcze podczas posiedzeń rady pedagogicznej i wnioski zapisywane w protokołach,
- monitorowanie liczby uczniów biorących udział w konkursach oraz osiągniętych przez nich wyników;
- obserwacja zachowania uczniów, stopnia rozumienia i zinternalizowania norm;
- monitorowanie postępów uczniów w zachowaniu i nauce.

Wyniki ewaluacji wewnętrznej zostaną przedstawione na posiedzeniu plenarnym Rady Pedagogicznej ZSO nr 1 w czerwcu 2020 oraz udostępnione wcześniej przewodniczącemu Samorządu Uczniowskiego i przewodniczącemu Rady Rodziców.

Program wychowawczo - profilaktyczny XIV LO opracowała i uchwaliła Rada Rodziców uwzględniając zgłoszone sugestie, wskazówki i wnioski.

Przewodniczący Rady Rodziców :

Program wychowawczo-profilaktyczny został pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Uczniowski XIV LO.

Program wychowawczo-profilaktyczny zaopiniowała i zatwierdziła Rada Pedagogiczna ZSO nr 1 im. Z. Herberta w Lublinie z mocą obowiązującą od dnia 30.09.2019.

Dyrektor Szkoły :